

en udstilling
af NOAH og
Global Aktion

svin
&
soja

Dansk landbrugs
katastrofale
konsekvenser
i Paraguay

foto : Heñói

Vidnesbyrd fra Asentamiento Cristo Rey, Paraguay

Blanca, bonde og politisk aktivist:

"Jeg vågnede kl. 6 om morgenen, hvor hundredvis af politifolk kom og angreb os. Fordrivelserne har været meget voldelige. Politiet eskalerede situationen, og de brugte tåregas. De havde skarpskytter, helikopter og peberspray. Det var en trist dag.

Vi havde dyr, bananer og meget andet. Vi mistede vores hjem. Vi mistede vores liv, som er vores jord. Vi mistede vores værdighed.

Men vi bliver ved med at insistere på vores værdighed. Staten viser dog ingen vilje til at løse vores problemer ved at give os adgang til jord. Det er virkelig trist, for her i Paraguay er der en lille gruppe mennesker - mange af dem er udlændinge - som ejer al vores jord. Mange tusinde paraguayanere som os vandrer rundt, har ingen jord og vil bare gerne have et lille stykke jord at dyrke og bo på.

Vi kræver, at jorden genopbygges, og at vores værdighed genoprettes for at vi også kan genopbygge vores identitet, som er knyttet til jorden. Vi vil kunne give jorden videre til vores børn. Uden jord er vi ikke mennesker. Uden jord har vi ingenting. Uden jord kan vi intet gøre."

Asentamiento Cristo Rey er en bosættelse, en landsby, med cirka 70 familier i det centrale Paraguay. Landsbyens beboere blev fordrevet af væbnede styrker i juli 2022, for at området i stedet kan anvendes til at dyrke soja.

Om Paraguay

Paraguay ligger lige i hjertet af Sydamerika og råder over en enorm biodiversitet. På trods af at landet er rigt på naturressourcer, er den sociale og økonomiske ulighed blandt de højeste i verden.

Mellem 1954 og 1989 var Paraguay under militærdiktatur. Igennem årene blev den jord, der oprindeligt var ejet af staten og dyrket af småbønder og oprindelige folk, på ulovlig vis frataget dem og i stedet givet til venner af styret. Disse tierras malhabidas står i dag i centrum for de landkonflikter, der finder sted i Paraguay. Småbønder og oprindelige folks communities kæmper stadig en konstant kamp for at beholde deres områder.

Paraguay er det land i regionen med den største ulighed, i forhold til hvem der ejer jorden. En % af landets landbrugsvirksomheder ejer tilsammen 70 % af jorden.

På trods af at en stor del af Paraguay er landbrugsjord, importerer landet næsten al sin mad. Næsten alle de landbrugsprodukter, der produceres i Paraguay, eksporteres til udlandet. Sojabønner er landets absolut største eksportvare, og Paraguay er den fjerdestørste eksportør af sojabønner i verden.

I dag anvendes 95 % af landbrugsjorden til at dyrke eksportvarer, og kun på cirka fire % produceres der mad til lokalområderne.

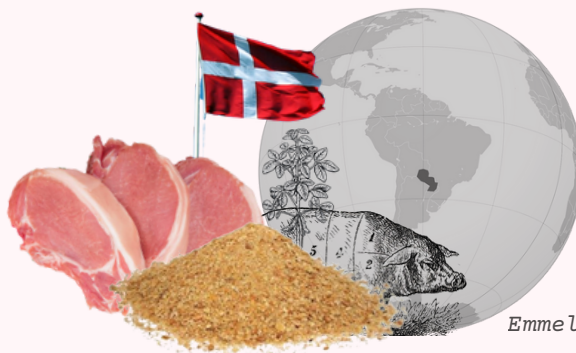
Når politiske aktivister organiserer og deltager i den folkelige modstand mod agroindustrien og den politiske elite og kæmper for deres rettigheder, løber de en stor risiko. For nylig har regeringen nemlig vedtaget ny lovgivning, som kriminaliserer aktivister og gør det endnu sværere at kritisere magthaverne.

En historie om danske svin og voldelige fordrivelser af småbønder i Paraguay

Agroindustrien i Paraguay har ekstremt mange penge og er meget magtfuld. Det betyder, at enorme skovområder og andre naturområder er blevet - og stadig bliver - ødelagt for at gøre plads til gigantiske marker.

Omdannelsen af natur til det industrielle landbrugs monokulturelle marker sker ekstremt hurtigt og har katastrofale konsekvenser for lokalmiljøet, smadrer biodiversiteten og forværrer klimaforandringerne. Sojabønner til dyrefoder er Paraguays absolut største eksportvare - hvilket gør landet til verdens fjerdestørste eksportør - og den store industrielle produktion er intensiveret markant gennem de seneste år.

En af de andre skyggesider ved den magtfulde agroindustrijs jagt på profit og soja, der kan sælges til lande som Danmark, er, at industrien fordriver lokale småbønder og oprindelige folk fra deres land og hjem. Udvidelsen af sojamarkeerne kender ingen grænser, og på deres vej lægger agroindustrien hele landsbyer øde, tvinger lokalbefolkningen ud i yderst prekær fattigdom og slår flere af de politiske aktivister, der tør kæmpe imod agroindustrien, ihjel.

collage :
Emmeline Werner

Cristo Rey - et offer for en voldelig, statsstøttet klapjagt

I juli 2022 blev en landsby med 70 husstande offer for en brutal politiaktion støttet af agroindustrien. Landsbyen lå klemmt inde mellem gigantiske soja- og majsmarker, hvor landsbyboerne producerede mad til dem selv og deres lokalområde.

Helikoptere, biler og en stor gruppe politifolk mødte op en tidlig morgen og brændte landsbyen ned til grunden. Politiet hældte gift ud over bøndernes marker og stjal deres dyr. Beboerne var nødt til at flygte fra politiets tåregas og skud. Mænd, kvinder og børn. Og det er bare et eksempel blandt mange.

Hvis man har penge i Paraguay kan man næsten alt. Og penge er lige netop, hvad agroindustrien har. Det er bredt anerkendt, at man som privat jordejer kan leje hundredvis af statens politifolk, et par private sikkerhedsstyrker plus våben, helikoptere og biler til at lægge de landsbyer øde, der står i vejen for den fortsatte ekspansion af sojaproduktionen og jagt på profit. For bare cirka 200.000 dollars. Det var det, der skete i Cristo Rey i sommeren 2022, og som fortsat sker flere andre steder i Paraguay.

Dansk landbrugspolitik undertrykker bønder i Paraguay

Den historiske undertrykkelse af småbønder og oprindelige folk i Paraguay - folk, der er i vejen for agroindustriens jagt på mere jord til flere marker - fortsætter stadig den dag i dag. Det er en situation, som også er afhængig og motiveret af efterspørgslen på foder til danske og andre europæiske svin.

foto : Heñoi

Dansk landbrugspolitik, der indebærer en enorm import af svinefoder fra Paraguay for at kunne opretholde det enorme og ikke bæredygtige forbrug og eksport af kød, betyder overgreb og vold i de områder, hvor produktionen af soja foregår. Danske svin fodres med soja, der er købt af virksomheder, som er del af en korrump landbrugssektor i produktionslandet. Den paraguayanske agroindustri har generelt meget tætte bånd til den politiske elite i landet og bliver overordnet set ikke retsforfulgt på trods af vold og overgreb.

Når det danske landbrug bliver ved med at insistere på, at vi skal holde 30 millioner grise i små bure og fodre dem med mad fra Sydamerika, er det med til at forværre situationen for småbønder og oprindelige folk i Paraguay.

Det danske landbrug er medvirkende til, at småbønder i Paraguay har sværere og sværere ved at producere mad, og at landet er afhængigt af at importere mad fra udlandet for at kunne brødføde sin egen befolkning.

Det danske landbrug er medvirkende til, at både fattigdom og ulighed vokser i Paraguay, hvilket efterlader de fattigste og mest marginaliserede mennesker endnu mere sårbare over for klimaforandringerne, økonomisk inflation og undertrykkende politiske kræfter.

foto : Jan Henningsen

svin & soja

Forced to run under the police attack, they lost all their possessions.

This tree, identified by its guarani name, grows in the park that surrounded the destroyed school, evidence of their respect for the natural patrimony. Besides the peasants' houses, all the public buildings were destroyed: the school, the health center, and a chapel.

The destruction of the dwellings was total, and the residents search among the ruins for whatever can be rescued.

And some members of the community are starting to build improvised shelters with the materials are left.

A young member of the community shows some rubber bullet shells left from the attack. It is difficult to measure, and even to describe, the impact of such violence on a community full of children.

The peasant community produced most of their food. The police destroyed their crops and stole their farm animals, compromising the survival of the community. With these actions, the government shows its policy against food sovereignty.

Peasants could save only a few possessions from the destructive forces of the police.

A young boy poses in front of one of the tents used as temporary dwelling.

The future of the land struggle is represented here, in the children that must grow under the weight of such injustice.

This tree guards some food sacks donated by other communities, a solitary remain of what used to be a tropical forest before the arrival of soybeans.

Two women of the community cross one of the industrial plantations that surround their land, suffering exposure to pesticides, to fetch water from a nearby village, since the water wells of the community were destroyed by the police.

With their houses burned to the ground, the community resists living in tents.

The whole community is engaged in the struggle to keep their homes and their means of life.

Federación Nacional Campesina (National Federation of Peasants) is the largest and most powerful peasant organization in Paraguay. In their 30 years of struggle, they have recovered more than 100,000 ha of land for peasant communities.

Here is a QR code to listen to the voices of Ángel Tuninetti from Heñói, explaining the problems of intensive agriculture and deforestation in Paraguay

Lidt om dansk landbrug lige nu

Det industrielle landbrug i Danmark udleder knap halvdelen af vores samlede udledning af drivhusgasser. Den animalske produktion står for cirka 90 % af landbrugets samlede udledninger.

Danmark producerer over 30 millioner svin om året. Vi er det land i verden med flest svin pr. indbygger.

75 % af vores landbrugsareal bruges til at dyrke foder til vores animalske produktion. Ud over at optage en hulens masse plads i Danmark importerer dansk landbrug også dyrefoder - i form af soja - fra et område i Sydamerika på størrelse med Sjælland, Bornholm og Falster tilsammen.

Ejerskabet af dansk landbrug er koncentreret hos nogle få mennesker og virksomheder. 0,6 % af den danske befolkningen ejer al vores landbrugsjord, 61 % af det samlede areal.

Lobbyorganisationen, Landbrug & Fødevarer, arbejder for at bevare og udvide det industrielle landbrug. Når Landbrug & Fødevarer insisterer på, at dansk landbrug i fremtiden skal fortsætte med en stor animalsk produktion, insisterer organisationen også på, at vi skal blive ved med at importere soja fra lande som Paraguay, en import, som medfører afbrænding af skov, miljødelæggelser og voldelig fordrivelse af lokalbefolkningen.

Dansk landbrug har katastrofale konsekvenser uden for Danmarks grænser.

foto : Jan Henningsen

Global Aktion og NOAHs visioner for et retfærdigt madsystem i Danmark

Vi ønsker et landbrug og en madproduktion, der arbejder med naturen i stedet for mod den. Hvor vi bygger jorden op i stedet for at udpine den. Hvor vi producerer og spiser sund mad på en måde, der bidrager til en genopretning af biodiversitet og binder kulstof i jorden.

Vi arbejder for **madsuverænitet**. Hvor vi i meget højere grad styrker og dyrker mad til lokale markeder. Hvor der er en meget bedre forbindelse mellem dem, der dyrker maden, og dem, der spiser den. Hvor mad ikke skal have været den halve klode rundt i jagten på de laveste mindstelønninger, men hvor vi betaler for gode arbejdsforhold og tager fælles ansvar for en grøn og retfærdig verden.

Vi arbejder for en jordreform. Vi skal have mange flere og meget mindre landbrug. Det kræver, at vi gør op med koncentrationen af jord i hænderne på nogle få mennesker og i stedet giver flere og særligt unge mennesker mulighed for at dyrke jorden på regenerativ vis. Flere hoveder på landet og flere hænder i jorden.

Vi arbejder for et landbrug, hvor vi dyrker mad til mennesker i stedet for foder til dyr. Det vil også sige, at vi skal stoppe import af dyrefoder fra udlandet, stoppe med at drive rovdrift på andre landes økosystemer og stoppe med at støtte op om fordrivelsen af lokalbefolkninger.

Om NOAH, Global Aktion & Heñoi

Heñoi er en paraguayansk NGO. Den begyndte som et netværk af småbønder, aktivister og forskere, der alle arbejder med at styrke den demokratiske deltagelse, menneskerettigheder og bæredygtighed. Heñoi er særligt aktiv i kampen mod landgrabbing, agroindustrien og ulighed og arbejder for social retfærdighed, madsuverænitet og klimaretfærdighed.

NOAH er den danske del af det internationale netværk, Friends of the Earth. Siden 1969 har NOAH været bannerfører i kampen for miljøretfærdighed.

Global Aktion er en aktivistdrevet organisation med rødder i kampen mod apartheid i Sydafrika. Global Aktion arbejder både i Danmark og i partnerskab med aktivister og græsrodsorganisationer internationalt i kampen for politiske og økonomiske rettigheder.

Global Aktion og NOAH er begge engageret i kampen for miljø- og klimaretfærdighed, retfærdig handel, madsuverænitet, en radikal grøn omlægning af det danske landbrug og mange andre ting.

Støt os eller bliv aktiv. www.globalaktion.dk og www.noah.dk

@GlobalAktion, @NOAH_dk and @henoi_py

*Skrevet af Mathilde Goldschmidt Andersen
Layout af Emmeline Werner
Med støtte af*

